



RT-16080001050701

Seat No. _____

B. Com. (Sem. V) (CBCS) Examination

March - 2019

Accounting - 5

Time : 2.30 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 ક્રિખા પાસે તા. 1-1-2017ના રોજ રૂ. 80,000 ની દાર્શનિક કિંમતની 6%ની 20
સરકારી જામીનગીરીઓ હતી જેની ચોપડે કિંમત રૂ. 88,000 હતી. આ જામીનગીરીઓ
પર વ્યાજ દર વર્ષે 1લી એપ્રિલ, 1લી જુલાઈ, 1 ઓક્ટોબર તથા 1લી જાન્યુઆરીના
રોજ ચુકવવામાં આવે છે. ખરીદ અને વેચાણના દરેક વ્યવહાર પર બજાર કિંમતના
1% લેખે દલાલી ચુકવવામાં આવે છે.

તા. 31-12-2019 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાન નીચેના વ્યવહારો થયા હતા :

| તારીખ | દાર્શનિક કિંમત | ભાવ | નોંધ |
|-----------|----------------|-----|------------------|
| | રૂ. | રૂ. | |
| 1-2-2017 | 40,000 | 97 | વ્યાજ સહિત ખરીદી |
| 1-5-2017 | 60,000 | 110 | વ્યાજ બાદ વેચાણ |
| 1-8-2017 | 50,000 | 120 | વ્યાજ સહિત વેચાણ |
| 1-12-2017 | 20,000 | 105 | વ્યાજ બાદ ખરીદી |

તા. 31-12-2017ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટેનું 6% ની સરકારી જામીનગીરીનું
ખાતું ક્રિખાની રોકાણ ખાતાવહીમાં બનાવો.

અથવા

- 1 વિજય પાસે તા. 1-1-2017ના રોજ રૂ. 1,50,000 ની દાર્શનિક કિંમતની 12%ની 20
સરકારી જામીનગીરીઓ હતી જેની ચોપડે કિંમત રૂ. 1,44,000 હતી.
આ જામીનગીરીઓ પર વ્યાજ દર વર્ષે 31માર્ચ અને 30 સપ્ટેમ્બર ના રોજ
ચૂકવવામાં આવે છે. ખરીદ અને વેચાણના દરેક વ્યવહાર પર બજાર કિંમતના 1%
લેખે દલાલી ચૂકવવામાં આવે છે.

તા. 31-12-2017ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાન નીચેના વ્યવહારો થયા હતા :

| તારીખ | દાર્શનિક કિંમત રૂ. | ભાવ રૂ. | નોંધ |
|------------|-----------------------|------------|------------------|
| 1-4-2017 | 80,000 | 99 | વ્યાજ સહિત ખરીદી |
| 31-5-2017 | 60,000 | 101 | વ્યાજ સહિત વેચાણ |
| 1-6-2017 | 40,000 | 96 | વ્યાજ બાદ વેચાણ |
| 30-11-2017 | 20,000 | 98 | વ્યાજ સહિત ખરીદી |

લીફો પદ્ધતિ મુજબ આખર સ્ટોકનું મુલ્યાંકન કરો અને તા. 31-12-2017 ના રોજ
પૂરા થતા વર્ષ માટેનું 12% ની સરકારી જામીનગીરીઓનું ખાતું વિજયની રોકાણ
ખાતાવહીમાં બનાવો.

- 2 શ્રી સોમનાથ નીચેની વિગતો આપે છે : 20

| વિગત | 1-1-2017 (રૂ.) | 31-12-2017 (રૂ.) |
|-----------------|----------------|------------------|
| બેંકમાં રોકડ | 5,600 | ? |
| હાથ પર સ્ટોક | 310 | 190 |
| સ્ટોક | 25,400 | 18,200 |
| લેણદાર (માલના) | 16,400 | 21,600 |
| લેણદાર (ખર્ચના) | 4,200 | 2,400 |
| દેવાદારો | 19,100 | 26,700 |
| ફર્નિચર | 5,000 | 7,000 |

અન્ય માહિતી : ૩.

| | |
|---------------------------------|--------|
| દેવાદારો પાસેથી મળેલ રોકડ | 35,000 |
| દેવાદારોને આપેલ વટાવ | 800 |
| માંડી વાળેલ ઘાલખાધ | 1,600 |
| ઉધાર વેચાણ | 45,000 |
| રોકડ વેચાણ | 15,000 |
| ઉધાર ખરીદી | 36,000 |
| લેણદારોને રોકડા ચૂકવ્યા | 30,500 |
| લેણદારો પાસેથી વટાવ મળ્યો | 300 |
| ખર્ચાઓ | 12,500 |
| ઉપાડ | 9,000 |

ફર્નિચર પર વાર્ષિક 10% લેખે ઘસારો ગણવાનો છે. વધારાનું ફર્નિચર 1-7-2017ના રોજ ખરીદેલ છે. 31-12-2017 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના શ્રી સોમનાથના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

અથવા

- 2 શ્રી રામ પોતાના હિસાબો એકનોંધી પદ્ધતિથી રાખે છે. નીચેની વિગતો પરથી 20 તા. 31-12-2017 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેપારખાતું, ન.નુ.ખાતું અને તે જ તારીખનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો :

| બાકીઓ | 31-12-2016 (રૂ.) | 31-12-2017 (રૂ.) |
|------------|------------------|------------------|
| લેણદારો | 16,500 | 10,800 |
| દેવાદારો | 21,000 | 27,000 |
| લેણીહૂંડીઓ | 5,100 | 4,200 |
| દેવીહૂંડીઓ | 2,400 | 8,700 |
| ફર્નિચર | 2,700 | ? |
| સ્ટોક | 13,500 | 18,000 |
| રોકડ | 3,600 | 5,400 |

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો : રકમ (રૂ.)

દેવીહૂંડીના ચૂકવ્યા9,000

દેવાદારો પાસેથી મળ્યા 1,08,000

વટાવ આપ્યો4,500

પરચુરણ ખર્ચ 26,400

ફર્નિચર ખરીદી (1-7-2017) 1,800

લેણીહૂંડીના રોકડા મળ્યા9,000

લેણદારોને ચૂકવ્યા 72,000

વટાવ મળ્યો1,800

ઘાલખાધ1,500

ખરીદ પરત1,200

વેચાણ પરત2,400

ઉપાડ6,000

હવાલાઓ :-

- (1) મૂડી પર વાર્ષિક 10% વ્યાજ ગણો.
- (2) દેવાદારો પર 5% ઘાલખાધ અનામત રાખો.
- (3) ફર્નિચર પર 10% ઘસારો કાપો.

૩ સાપુતારા હિલસ્ટેશન પર “જય ઓફ ગુજરાત” નામની હોટેલ ચલાવવામાં આવે છે. 15 તેનું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે :

| ઉ | | જ | | |
|-------------------|----|--------------------|------------------------|--------------------|
| વિગત | | રકમ (રૂ.) | વિગત | રકમ (રૂ.) |
| પાણી અને વીજળી | FV | 21,10,000 | વેચાણ | 1,11,10,000 |
| ભાડું | F | 12,00,000 | રોકાણોનું વ્યાજ મળ્યું | 11,00,000 |
| મરામત ખર્ચ | F | 10,00,000 | | |
| ખોરાક ખર્ચ | V | 20,00,000 | | |
| ઘસારો | V | 1,95,000 | | |
| ઘોલાઈ ખર્ચ | F | 10,00,000 | | |
| પરચૂરણ ખર્ચ | FV | 8,00,000 | | |
| ગૃહ જાળવણી ખર્ચ | FV | 10,00,000 | | |
| સુપરવાઈઝર પગાર | F | 10,00,000 | | |
| નોકરનો પગાર | FV | 5,00,000 | | |
| રોકાણ વેચાણની ખોટ | | 5,000 | | |
| નફો | | 14,00,000 | | |
| | | 1,22,10,000 | | 1,22,10,000 |

પડતર હેતુ માટે F = સ્થિર ખર્ચ, V = ચલિત ખર્ચ અને FV = 50% સ્થિર અને 50% ચલિત ખર્ચનો નિર્દેશ કરે છે. વર્ષ દરમિયાન પથારીઓનો વપરાશ નીચે મુજબ છે :

| | | | | | |
|-------------|-----|----|-----|----|----|
| પથારી વપરાશ | 50 | 40 | 30 | 20 | 0 |
| દિવસો | 100 | 50 | 100 | 50 | 65 |

સેવા પડતર પત્રક તૈયાર કરો. એક પથારી દિન દીઠ ચલિત પડતર શોધો.

અથવા

3 શિવ થિયેટરના ચોપડામાંથી તા. 31-3-2018 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની નીચે 15

મુજબની માહિતી મળે છે :

વિગત રકમ (રૂ.)

પગાર :

એક મેનેજરનો માસિક લેખે 10,000

બે ઓપરેટરનો માસિક લેખે 5,000

ચાર ક્લાર્કનો માસિક લેખે 2,000

ચાર ગેટકીપરનો માસિક લેખે 1,000

વહીવટી ખર્ચા 2,56,000

વીજળી અને ઓઈલ 1,14,000

કાર્બન ખર્ચ 1,65,000

પરચૂરણ ખર્ચ 1,45,000

જાહેરાત ખર્ચ 1,20,000

પ્રિન્ટિંગ ભાડું 1,40,000

ઘસારો :

મકાન પર 1,80,000

સાધનો પર 99,800

વર્ષ દરમિયાન દરરોજ ત્રણ ખેલ(શો) રાખે છે. થિયેટરની કુલ ક્ષમતા 1,200 બેઠકોની છે. જેમાં લોઅર ક્લાસ 500 બેઠક, અપર ક્લાસ 400 બેઠક અને બાલ્કની 300 બેઠક. કુલ બેઠકના 90% બેઠકોનો ઉપયોગ થાય છે. ત્રણેય ક્લાસને 1:2:3 ના પ્રમાણે ભાર આપવામાં આવ્યો છે. વર્ષના દિવસો 360 ગણો.

જો મેનેજમેન્ટ કુલ આવક પર 25% વળતરની અપેક્ષા રાખતું હોય તો દરેક વર્ગની એક વ્યક્તિદીઠ ટિકિટનો દરેક ક્લાસનો દર નક્કી કરો.

4 “દીપ” વસ્તુ ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. એપ્રિલ 2018ને લગતી માહિતી 15

નીચે મુજબ છે :

| વિગત | પ્રક્રિયા A | પ્રક્રિયા B | પ્રક્રિયા C | તૈયાર માલ |
|----------------------------------|-------------|-------------|-------------|-----------|
| શરૂનો સ્ટોક | 5,000 | 8,000 | 10,000 | 20,000 |
| પ્રત્યક્ષ માલ | 40,000 | 12,000 | 15,000 | — |
| પ્રત્યક્ષ મજૂરી | 35,000 | 40,000 | 35,000 | — |
| કારખાના શિરોપરી ખર્ચ | 20,000 | 24,000 | 20,000 | — |
| આખર સ્ટોક | 10,000 | 4,000 | 15,000 | 30,000 |
| ફેરબદલી કિંમત પર નફાના ટકા | 25% | 20% | 10% | — |
| શરૂના સ્ટોકમાં આંતરપ્રક્રિયા નફો | — | 1,395 | 2,690 | 6,534 |

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે અને તૈયાર માલનો સ્ટોક પ્રક્રિયા - C ખાતેથી જે કિંમતે વસ્તુ મળે તે કિંમતે આંકવામાં આવે છે. મહિના દરમિયાન વેચાણ રૂ. 4,00,000 હતું.

તૈયાર કરો :

દરેક તબક્કે નફો દર્શાવતું પ્રક્રિયાનું ખાતું અને તૈયાર માલના સ્ટોકનું ખાતું.

અથવા

4 એક વસ્તુ A, B અને C ત્રણ પદ્ધતિમાંથી પસાર થાય છે અને ત્યાર બાદ તેને 15

તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે ફેરવાય છે. પ્રક્રિયા A નું ઉત્પાદન ફેરબદલી કિંમત ઉપર 25% નફા લેખે પ્રક્રિયા B ખાતે અને પ્રક્રિયા B તથા C નું ઉત્પાદન દરેકની ફેરબદલી કિંમત ઉપર 20% નફા લેખે ફેરવવામાં આવે છે.

| વિગત | પ્રક્રિયા A | પ્રક્રિયા B | પ્રક્રિયા C | તૈયાર માલનો સ્ટોક |
|---------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------------|
| શરૂઆતનો સ્ટોક | 5,000 | 6,000 | 4,000 | 15,000 |
| પ્રત્યક્ષ માલસામાન | 10,000 | 10,500 | 15,000 | — |
| પ્રત્યક્ષ મજૂરી | 7,500 | 7,500 | 8,000 | — |
| કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ | 7,000 | 3,000 | 20,000 | — |
| આખરનો સ્ટોક | 2,500 | 3,000 | 2,000 | 7,500 |
| શરૂઆતના સ્ટોક માટે આંતર પ્રક્રિયા નફો | — | 1,000 | 1,000 | 5,500 |

પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરનાં ધોરણે આંકવામાં આવે છે. તૈયાર માલનો સ્ટોક પ્રક્રિયા C માંથી જે કિંમતે મેળવવામાં આવે છે તે કિંમતે આંકવામાં આવેલ છે. તૈયાર માલના વેચાણની રકમ રૂ. 2,00,000 છે. તમારે તૈયાર કરવાના છે :

પ્રક્રિયા ખાતાં અને તૈયાર માલનું સ્ટોકનું ખાતું.

ENGLISH VERSION

- 1 On 1-1-2017 Krishna had 6% Government Securities having **20** face value of Rs. 80,000 and book value of Rs. 88,000. Interest is paid on 1st April, 1st July, 1st October and 1st January every year on this securities. Brokerage is calculated @ 1% on market value for every purchase-sale transaction.

The following transactions took place for the year ended on 31-12-2019.

| Date | Face Value | Price | Remarks |
|-------------|-------------------|--------------|-----------------------|
| | Rs. | Rs. | |
| 1-2-2017 | 40,000 | 97 | Cum-interest purchase |
| 1-5-2017 | 60,000 | 110 | Ex-interest sale |
| 1-8-2017 | 50,000 | 120 | Cum-interest sale |
| 1-12-2017 | 20,000 | 105 | Ex.-interest purchase |

Prepare 6% Government Securities Account in the Investment ledger of Krishna for the year ending 31-12-2017.

OR

- 1 On 1-1-2017 Vijay had 12% Government Securities having **20** face value of Rs. 1,50,000 and book value of Rs. 1,44,000. Interest is paid of 31st March and 30th September every year on this securities. Brokerage is calculated @ 1% on market value for every purchase-sale transaction.

The following transactions took place for the year ended on 31-12-2017.

| Date | Face Value | Price | Remarks |
|-------------|-------------------|--------------|-----------------------|
| | Rs. | Rs. | |
| 1-4-2017 | 80,000 | 99 | Cum-interest purchase |
| 31-5-2017 | 60,000 | 101 | Cum-interest sale |
| 1-6-2017 | 40,000 | 96 | Ex-interest sale |
| 30-11-2017 | 20,000 | 98 | Cum-interest purchase |

Valuation of closing stock is done as per LIFO method.
 Prepare 12% Government Securities Account in the
 Investment ledger of Vijay for the year ending 31-12-2017.

2 Shri Somnath presents following particulars : 20

| Particulars | 1-1-2017 (Rs.) | 31-12-2017 (Rs.) |
|----------------------|-----------------------|-------------------------|
| Cash at Bank | 5,600 | ? |
| Cash on hand | 310 | 190 |
| Stock | 25,400 | 18,200 |
| Creditors (Goods) | 16,400 | 21,600 |
| Creditors (Expenses) | 4,200 | 2,400 |
| Debtors | 19,100 | 26,700 |
| Furniture | 5,000 | 7,000 |

| Other Information : | Rs. |
|----------------------------------------|------------|
| Cash received from Debtors | 35,000 |
| Discount allowed to Debtors | 800 |
| Bad debts written off | 1,600 |
| Credit Sales | 45,000 |
| Cash Sales | 15,000 |
| Credit purchases | 36,000 |
| Paid cash to creditors | 30,500 |
| Discount received from creditors | 300 |
| Expenses | 12,500 |
| Drawings | 9,000 |

Compute 10% depreciation on Furniture. Additional furniture was purchased as on 1-7-2017. Prepare final accounts for the year ending 31-12-2017 in the book of Shri Somnath.

OR

- 2 Shri Ram keeps his books of accounts as per single **20**
 account system. From the following particulars, prepare Trading and Profit and Loss Accounts for the year ending on 31-12-2017 and Balance Sheet on same date.

| Balances | 31-12-2016 (Rs.) | 31-12-2017 (Rs.) |
|------------------|-------------------------|-------------------------|
| Creditors | 16,500 | 10,800 |
| Debtors | 21,000 | 27,000 |
| Bills receivable | 5,100 | 4,200 |
| Bills Payable | 2,400 | 8,700 |
| Furniture | 2,700 | ? |
| Stock | 13,500 | 18,000 |
| Cash | 3,600 | 5,400 |

Transactions during the year : **Amount (Rs.)**

| | |
|------------------------------------------|----------|
| Paid for Bills payable | 9,000 |
| Received from Debtors | 1,08,000 |
| Discount allowed | 4,500 |
| Misc. expenses | 26,400 |
| Furniture purchased (1.7.2017)..... | 1,800 |
| Cash received for Bills receivable | 9,000 |
| Paid to Creditors | 72,000 |
| Discount received | 1,800 |
| Bad Debts | 1,500 |
| Purchase return | 1,200 |
| Sales return..... | 2,400 |
| Drawings | 6,000 |

Adjustments :

- (1) Charge interest on Capital at 10%.
- (2) Provide 5% bad debts reserve on Debtors.
- (3) Depreciate furniture by 10%.

3 Runs a hotel "Jay of Gujarat" on Saputara hill station. 15

Its Profit and Loss Account for the year ended 31-3-2018

is as under :

| Dr. | | Cr. | |
|---------------------|--------------------|-------------------|--------------------|
| Particulars | Amount (Rs.) | Particulars | Amount (Rs.) |
| Water and | | Sales | 1,11,10,000 |
| Electricity | FV 21,10,000 | Interest received | |
| Rent | F 12,00,000 | on investments | 11,00,000 |
| Repairing | F 10,00,000 | | |
| Food expenses | V 20,00,000 | | |
| Depreciation | V 1,95,000 | | |
| Laundry Exp. | F 10,00,000 | | |
| Miscellaneous Exp. | FV 8,00,000 | | |
| Housekeeping | FV 10,00,000 | | |
| Supervisor's Salary | F 10,00,000 | | |
| Servant's Salary | FV 5,00,000 | | |
| Loss on sale of | | | |
| Investments | 5,000 | | |
| Profit | 14,00,000 | | |
| | 1,22,10,000 | | 1,22,10,000 |

For the purpose of cost F = Fixed expenses, V = Variable expenses and FV = 50% Fixed and 50% Variable expenses.

Use of beds during the year is as under :

| | | | | | |
|-------------|-----|----|-----|----|----|
| Use of Beds | 50 | 40 | 30 | 20 | 0 |
| Days | 100 | 50 | 100 | 50 | 65 |

Prepare Operating Cost Sheet. Find variable cost per bed per day.

OR

- 3 From the books of accounts of Shiv Theatre following information is obtained for the year ended on 31-3-2018. 15

| Particulars | Amount |
|--------------------------------|---------------|
| Salary : | (Rs.) |
| One Manager-Monthly | 10,000 |
| Two Operators-Monthly | 5,000 |
| Four clerks-Monthly | 2,000 |
| Four gatekeepers-Monthly | 1,000 |
| Administrative Expenses | 2,56,000 |
| Electricity and Oil | 1,14,000 |
| Carbon expenses | 1,65,000 |
| Misc. expenses | 1,45,000 |
| Publicity expenses | 1,20,000 |
| Print rent | 1,40,000 |
| Depreciation : | |
| On Building..... | 1,80,000 |
| On equipments | 99,800 |

There are daily three shows during the year. Total seats capacity of the theatre is 1,200 in which lower class seats – 500, Upper class seats – 400 and balcony seats are 300. 90% of total seats are used. Three classes are given weightage in proportion of 1:2:3. Consider 360 days in the year.

If the management expects return of 25% on total income determine the rate per person for ticket of each class.

- 4 An item “Deep” passed through three processes. Following 15
is the information for April, 2018.

| Particulars | Process A | Process B | Process C | Finished Goods |
|---------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|----------------|
| Opening Stock | 5,000 | 8,000 | 10,000 | 20,000 |
| Direct Material | 40,000 | 12,000 | 15,000 | – |
| Direct Wages | 35,000 | 40,000 | 35,000 | – |
| Factory Overheads | 20,000 | 24,000 | 20,000 | – |
| Closing Stock | 10,000 | 4,000 | 15,000 | 30,000 |
| Inter process profit percentage on transfer price | 25% | 20% | 10% | – |
| Inter process profit in Opening stock | – | 1,395 | 2,690 | 6,534 |

Stock is valued on prime cost basis in each process. Finished goods stock is valued at cost price received from process C. Sales during the month was Rs. 4,00,000.

Prepare Process Accounts showing profit at each stage and Finished Goods Stock Account.

OR

- 4 A product passes through three process A, B and C and 15
ultimately to finished goods stock account. Production of
process A is transferred to process B to realize 25% profit
on transfer price. From B to C and C to finished stock transfer
is made to realize profit 20% on each transfer price.

| Particulars | Process A | Process B | Process C | Finished Goods |
|-------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-----------------------|
| Opening Stock | 5,000 | 6,000 | 4,000 | 15,000 |
| Direct Material | 10,000 | 10,500 | 15,000 | — |
| Direct Wages | 7,500 | 7,500 | 8,000 | — |
| Factory Overheads | 7,000 | 3,000 | 20,000 | — |
| Closing Stock | 2,500 | 3,000 | 2,000 | 7,500 |
| Inter Process Profit for opening stock | — | 1,000 | 1,000 | 5,500 |

Stock of each process is valued at prime cost. Finish stock is valued at cost price received from Process C. Sales of finished stock is Rs. 2,00,000.

Prepare the following :

Process Accounts and Finished Goods Stock Account.